

De kristallen

Vele jaren gingen voorbij. Ik werd oud en wijs. De Zon, de Eeuwige, leidde mijn schreden door het leven en ik liet me in vreugde leiden, zodat ik geen vergissingen meer maakte. Van tijd tot tijd was ik zelfs dankbaar voor de vergissingen die ik maakte toen ik jong was, want velen van degenen die hun opleiding aan mij toevertrouwden, vergisten zich op dezelfde manier als ik - en wanneer zij daardoor wanhopig waren, konden mijn begrip en de verhalen uit mijn jeugd hen geruststellen.

Othin was als ik. Ook hij leidde vele jongeren naar de wijsheid, die zij, ondanks alle voorbereiding, zich toch zelf moeizaam zouden moeten verwerven. Er was een groot dorp ontstaan rondom het heiligdom. Doordat Othin onbehaard en ik harig was en doordat geen van ons beiden zich of de ander hogepriester noemde, kwamen zowel harigen als onbehaarden bij ons wonen en na verloop van tijd mengden de stammen zich. Uiteindelijk gebeurde het zelfs, dat we een meisje vonden dat zo zuiver was, dat zij de hoogste onder de vrouwen kon zijn en de Zon, de Eeuwige, een zoon baarde.

Het was de tijd van het jaar waarin in noordelijker streken de lente volop vreugde bracht. Ik was in de grootste koepel, samen met drie van hen die de hoogste wijding zouden ontvangen. Anders dan toen ik jong was en zonder voorbereiding aan mijn lot overgelaten werd, had ik hun verteld wat de wijding inhield en wat er van hen gevergd zou kunnen worden. Gedurende de jaren van hun vorming had ik hun ook geleerd de stem van de Vader te verstaan en ik had hen bijgestaan in het ontwikkelen van de vaardigheid van het verlaten van het lichaam. Wanneer zij de wijding zouden ontvangen, was niet aan mij om te beslissen, noch was het mijn taak om hen verder te begeleiden.

Wij waren daar als vrienden en wisselden ervaringen uit over het helen van wonden en het behandelen van ziekten. Er was een epidemie uitgebroken, die kleine kinderen hoge koorts bezorgde en die zeer gevaarlijk was voor de zwakkere kleintjes. We bespraken, hoe we ervoor konden zorgen dat de zieke kinderen de juiste verzorging kregen, zonder dat de gezonde kinderen tekort zouden komen. Eigenlijk wilden we de zieken afzonderen, maar dan zouden we een nieuw huis moeten bouwen, want er was buiten het gemeenschapshuis geen goede woning beschikbaar.

Toen Han, een van de drie, op de gedachte kwam dat de ruimte waarin we ons bevonden daarvoor niet alleen groot genoeg was, maar ook nog een plaats van grote kracht was, waren de beide anderen enthousiast. Ik aarzelde. Overmorgen zou de eerste zonnewende zijn, de dag waarop de zon op zijn hoogste punt aan de hemel zou komen en loodrecht boven dit heiligdom zijn lichtstraal door de opening zou zenden. Dit was een van de heiligste momenten van het jaar - ook al was er geen kristal om het licht te verspreiden...

Bijna had ik mijn vergissing voltooid. Bijna had ik het heiligdom met mijn egoïsme ontwijd. Bijna...

"Hoe kunnen we de Zon, de Eeuwige, beter danken voor Zijn Liefde dan door de zieken hier te brengen, waar Zijn Kracht het meest intens voelbaar is?" vroeg ik en dadelijk liepen we naar het dorp, om de moeders voor te stellen hun zieke kinderen bij ons te brengen.

Het duurde drie weken voordat ook het laatste kind weer gezond was. Dat was de twaalfjarige Dunai, het geschenk van de Vader aan de mens. Na zijn geboorte was zijn moeder getrouwd en hij wist nog niet, wie hij was. Ik vroeg me af, of hij al bij ons zou kunnen wonen om opgeleid te worden, maar hij was nog zo klein - was ik ook nog zo'n kind geweest?

In de jaren die achter me lagen, was ik langzamerhand zo een geworden met het Geheel, dat de gesprekken met de Vader geen woorden meer nodig hadden. De stilte in mij vulde zich steeds weer met weten, wanneer dat nodig was. Alleen wanneer ik mij zorgen maakte, blokkeerde ik als vroeger.

Ik besloot de jongen met rust te laten, totdat ik zeker wist wat er met hem moest gebeuren.

Hij had zijn slaapmat opgerold en keek zoekend rond, zijn ogen volgden nauwkeurig de ronding van het heiligdom en ik zag dat hij de opening overpeinsde. Een paar maal ging zijn blik op en neer, van de opening naar de lichtplek op de grond en terug. Toen liep hij naar me toe, knielde, boog zijn voorhoofd naar de grond - hoewel hij dat van niemand geleerd kon hebben - richtte zich weer op en sprak: "Vathar (niemand had mij nog ooit zo genoemd), mag ik je mijn droom vertellen?" Op mijn beurt knielde ik voor hem, boog mijn hoofd naar de grond, richtte me weer op en luisterde.

"Vathar, vannacht was ik in dit heiligdom, maar ik was niet klein zoals nu. Jij was er ook en ook Othin, verder was er niemand. Wij hadden een glanzend blauw gewaad aan en we knielden, met onze lichamen de punten van een driehoek vormend, zeer diep naar de grond - de grond geurde naar bloemen..."

Ik zag hoe zijn ogen naar binnen keken en details zagen, die hij daarvoor nog niet opgemerkt had.

"Toen richtten we ons op en wachtten geknield op het wonder, ik wist dat er een wonder zou plaatsvinden. De zon scheen door de opening recht naar beneden en vulde een groot kristal met licht en alles om ons heen en ook wijzelf werden door het licht gekleurd..."

Zijn ogen vulden zich met tranen en hij zei: "Ik wist niet, dat een mens zo veel geluk kon bevatten!"

Terwijl hij vertelde, had ik met hem meegekeken, zodat ik wist wat hij zag: de kristallen, zoals ik ze in mijn jeugd gezien had, waren in zijn droom teruggekomen en het heiligdom functioneerde als destijds. Misschien waren het andere kristallen, maar de ruimte en de tijd van zijn droom lagen zeker niet in het verleden, maar, aangezien Dunai zichzelf volwassen gevoeld had, in de nabije toekomst.

Nog enkele jaren gingen voorbij. Dunai kwam zo vaak hij kon naar me toe en stelde dan zoveel vragen, dat het beantwoorden ervan soms niet in een dag klaar kwam. Dan moest hij tegen wil en dank naar huis en bleef soms een paar weken weg, omdat hij zijn vader moest helpen.

Zijn vader, dat wil zeggen: de man die Dunais moeder gehuwd had, was afkomstig uit dezelfde stad als Atroth (Othin). Hij had van de hogepriester daar de opdracht gekregen hem gevangen te nemen en terug te brengen, zodat hij "teruggegeven" zou kunnen worden. Dat was inmiddels zestien jaar geleden. Ook hij was zonder meer opgenomen in de gemeenschap en had zorgvuldig zijn vragen gesteld en de antwoorden

overwogen en toen de hoogste onder de vrouwen haar zoon gebaard had, was hij de juiste man geweest om haar echtgenoot te worden.

Op de dag dat het vijftien jaar geleden was dat Dunai geboren was, kwamen hij, zijn vader, zijn moeder en zijn zusje naar het heiligdom en vroegen naar me. Ik was op dat moment in de heiligste koepel, waar ik vaak naartoe ging wanneer ik mijn lichaam ging verlaten. Ook nu was ik niet "thuis", maar in een gedeelte van de wereld waar ik nog niet eerder geweest was. Tot mijn verbazing ontmoette ik er de jonge Dunai, die er nogal verbijsterd uit zag...

Ik ging mijn lichaam weer binnen en zag toen het gezin, geknield wachtend tot ik weer aanspreekbaar zou zijn.

"Vathar," zei Dunai, "veel heb ik al van je geleerd en veel zal ik nog moeten leren voor ik wijs zal zijn. Veel van wat ik leerde, heb ik thuis verteld. Mijn vader en mijn moeder wisten dat alles al, maar mijn zusje Martha leerde met mij. Nu zouden wij graag voortaan samen bij je zijn, zodat zij niet hoeft te wachten op wat ik vertel -"

Gespannen keek hij naar mijn gezicht. Ik keek het meisje aan, dat haar ogen neersloeg. Een blos kleurde haar wangen hoogrood en ze barstte in tranen uit.

"Wat is je verdriet, mijn kind?" vroeg ik zacht.

"Dunai mag altijd naar je toe en ik nooit," bracht ze moeizaam uit, "Ik kan veel beter leren dan hij, ik kan al schrijven en hij kan nog niet eens goed lezen en hij is wel drie zomers ouder!"

"Wat zul je doen met wat je kunt leren?"

"Ik zal andere kinderen leren wat ik weet en ik zal in de tempel wonen en..."

Ik onderbrak haar: "Wie in dit heiligdom woont, heeft een zwaar leven. Hij leert niet alleen, maar moet wat hij leert ook zelf doen - en dat is heel moeilijk, moeilijker dan de zwaarste lessen. Als je naar de priesters kijkt, zie je niet alleen vriendelijkheid op hun gezicht, maar ook een diep verdriet. Dat verdriet is daar gekomen door de pijn die ze geleden hebben op hun weg naar de wijsheid. Soms, wanneer iemand niet sterk genoeg is, wijst hij het verdriet af en verlaat het heiligdom. Hoewel de Zon, de Eeuwige, geen onderscheid maakt, denkt hij dan dat hij mislukt is en dat hij minder waard is dan andere mensen. Daardoor komt het dat iedereen die in het heiligdom gewoond heeft, een groot verdriet met zich meedraagt, of hij nu de priesterwijding waardig is geweest of niet. Is dat wat je werkelijk wilt?"

Nu keek ze me recht aan. Haar ogen werden donker, ik zag dat ze me begreep en ik zag dat ze de intensiteit van de keuze beseftte.

"Vathar," zei ze tenslotte, "wat ik echt wil, kan ik niet zeggen, want ik ken de woorden niet. Maar ik weet wat nu mijn diepste wens is: zo veel weten, dat ik helemaal, van binnen en van buiten, weet dat ik besta."

"Wees dan welkom, mijn kind. En jij, Dunai, wat is jouw keuze?"

"Ik wil leven zoals jij geleefd hebt, Vathar."

Zo werden er twee kinderen aan mij toevertrouwd. Normaal woonden zij, die voor onze opleiding kozen in het priesterhuis, maar deze twee nam ik op in mijn woning. Ze volgden niet de lessen van de anderen, maar vergezelden me waar ik ging - en ik leerde hun uitsluitend wat zij wilden weten.

In zeer korte tijd kwamen hun gaven tot ontwikkeling. Toen het na drie jaren zover gekomen was, dat ze me zelfs volgden wanneer ik mijn lichaam verliet, vertelde ik over het levensdoel waarmee ze gekozen hadden dit leven te leiden. Ze waren niet zomaar broer en zuster geworden: hoewel Martha geboren was uit haar beide ouders, was haar geest van dezelfde afkomst als die van Dunai. Wanneer zij dat wilde zou zij de hoogste onder de vrouwen worden en, wanneer HIJ dit nodig achtte, de zoon van de Zon, de Eeuwige baren.

Het was een prachtige avond. Zoals gewoonlijk was iedereen die daartoe in staat was, naar de rand van het plateau gekomen om de ondergaande zon te begroeten en iedereen genoot van de kleuren die het verstillen van de natuur inleidden. Geuren kwamen los met de wind en verhoogden onze vreugde. Toen de zon de horizon raakte, knielden wij allen en bogen ons voorhoofd even naar de grond, in de zon de Vader groetend. Toen richtten we ons op en als vanzelf zochten onze emoties een uitweg in gezang. Terwijl de vurige bal verdween en de schemering zich door de toppen van de bomen weefde, zongen wij onze zangen van vreugde, van dank en van verdriet - want ook verdriet maakte deel uit van ons bestaan. Niet alleen om hen die gestorven waren, maar ook om de verstoring van de onderlinge harmonie, die met het groeien van de gemeenschap steeds vaker voorkwam. Soms kwam men met zijn meningsverschillen bij mij en verwachtte dan, dat ik recht zou spreken. Er waren er zelfs die in hun onenigheid op de vuist gegaan waren...

Ik wist dat de weg van de mens over moeiten en pijn zou gaan en dat hij de vreselijkste fouten zou maken, voordat hij de wijsheid van het Begin weer terug zou vinden. Ik had alleen zo intens gehoopt, dat men zich niet zo zou haasten met zijn vergissingen. Nog steeds was geen enkele ruzie blijvend gebleken en nog steeds was er niemand die zich geheel van de Zon, de Eeuwige, afgewend had, maar er waren momenten voorgekomen waarin men daar zeer na aan toe was geweest. Nog steeds legde men zijn ruzies bij voordat de avond viel, om zonder innerlijke smetten de ondergaande zon te kunnen gadeslaan en nog steeds was er niemand die zich daaraan onttrokken had. Ik voelde echter steeds sterker de verwijdering die groeide tussen ons, die het tempelcomplex bewoonden en hen, die alle andere werkzaamheden verrichtten. Het was lang geleden, dat men met het heiligdom net zo vertrouwd omging als met zijn eigen woning... Het was trouwens ook lang geleden dat men begonnen was voor ieder een eigen woning te bouwen; het gemeenschapshuis had sindsdien geen functie meer en was afgebroken.

De zon was onder. Zacht zingend wachtten we op de maan en de sterren, die ons pad zouden verlichten als we naar huis gingen. Plotseling klonk er een kreet: iemand gilte van ontzetting en wees verbijsterd in de richting van onze woningen. Daar stegen dikke, zwarte rookwolken op: brand! Nog een kreet weerklonk en toen we in de richting van de wijzende hand keken, zagen we hoe een zeer groot voertuig zich met grote snelheid verwijderde. Zo hard als we konden, trachtend in het donker niet te struikelen, renden we naar het dorp - maar niemand was meer in staat ook maar iets te doen om de brand te blussen: letterlijk alle woningen stonden in lichterlaaie, er was geen redden meer aan. Kennelijk was men met velen geweest en was ieder huis apart aangestoken.

Mismoedig keken we toe hoe onze vertrouwde omgeving veranderde in stof en

as. Gelukkig stond er geen wind en hadden onze akkers geen vlam gevat, zodat de vuren langzamerhand vanzelf doofden, zonder nog meer schade aan te richten. Uiteindelijk wendden we ons af van het lugubere tafereel, waar de volle maan inmiddels vals-vriendelijk haar licht over uitstortte. Nu konden we goed zien waar we onze voeten zetten en we liepen in de richting van het tempelcomplex, waar genoeg ruimte was om iedereen een paar dagen te huisvesten.

De volgende morgen, niemand had natuurlijk geslapen, verzamelden we ons op de helling van de heuvel waar we altijd bijeen kwamen als er iets aan de orde was wat de hele gemeenschap aanging. Ook de kleinste kinderen, die ditmaal merkwaardig stil waren, hadden dan inspraak, zodat niemand zich ooit buitengesloten hoefde te voelen.

Men was moe, moe en verdrietig. Hoe kan zo'n onbegrijpelijke misdaad nu voorkomen worden? Zou men voortaan in angst moeten leven? Wat drijft iemand tot zoiets?

Othin stond op en nam het woord:

"Ik weet de oorzaak van de ramp en ik weet ook dat de opzet mislukt is. Zij die het vuur aangestoken hebben, dachten dat we allemaal al sliepen en in onze huizen zouden verbranden; en als we thuis geweest zouden zijn, zou dat ook inderdaad gebeurd zijn.

In onze gemeenschap letten we niet op het uiterlijk van onze medemens: harig of onbehaard-zijn speelt hier geen enkele rol. Ook kennen wij niet de haat tegen de omstandigheden die ertoe geleid hebben dat de mens een mannelijk of vrouwelijk lichaam heeft en dat door het samengaan van beiden kinderen verwekt worden. Ook kijken wij niet neer op jongeren of bejaarden - wanneer wij meer geduld met elkaar hadden, zou onze gemeenschap een volkomen paradijs zijn.

Degenen die niet in onze gemeenschap geboren zijn, herinneren zich wellicht dat er gemeenschappen zijn waar men anders voelt. Veel harigen haten onbehaarden, veel onbehaarden minachten harigen en in beide stammen komt onbegrip voor over het verschijnsel man-vrouw. Bij vrijwel niemand heeft de Zon, de Eeuwige, nog vrij toegang, want zorgen en angst blokkeren HEM. Daardoor heeft men in veel gemeenschappen HEM veranderd in een god die wraak neemt en die door offers gunstig gestemd moet worden.

Ik ben zelf in die angst opgevoed en ook de Vathar heeft er enige jaren doorgebracht. Het heeft mij veel moeite gekost zijn innerlijke vrede te begrijpen en zo de Zon, de Eeuwige Vader, in ZIJN vriendelijke Wezen te leren kennen.

In hun vergissing menen zij, dat degenen die de wet overtreden voor eeuwig verloren gaan, tenzij zij gelouterd worden. Een van de louteringen die zij kennen, is het prijsgeven aan de vlammen: wie levend verbrandt, kan volgens hen de Vader weer ontmoeten. Voordat de Vathar mijn levensvriend geworden was, werd de vriend van zijn ziel op die manier omgebracht. Zij noemen dit: teruggeven aan de Schepper."

Veel van de aanwezigen gaven te kennen, dat zij ook die leer gekend hadden en er ontstond geroezemoes, doordat degenen die met die opvattingen ervaring hadden, hun ervaringen gingen vertellen aan hen die zoiets niet meegemaakt hadden. Othin liet hen rustig begaan. Na enige tijd werd het weer stil; kennelijk was men voor het ogenblik voldoende ingelicht en Othin ging verder:

"Doordat ik in die tijd een leider was, moest ik - ook op godsdienstig gebied - een voorbeeld zijn. Ik begrijp nu, dat ik jullie in gevaar heb gebracht door mijn aanwezigheid. Ik heb wel voortdurend verwacht dat men mij zou zoeken en aanvallen, maar dat men jullie met mij zou willen vermoorden - daar was ik niet opgekomen.

Om nu het gevaar van herhaling zo klein mogelijk te maken, zal ik vandaag nog vertrekken. Wanneer zij merken dat ik hier niet meer woon, zullen ze wellicht

deze gemeenschap verder met rust laten - bovendien is de kans groot, dat zij ervan overtuigd zijn, dat er geen overlevenden zijn. Daarom raad ik jullie aan om je woning aan de andere kant van het heiligdom weer op te bouwen en de puinhoop te laten zoals die nu is. Ik groet jullie allen: ooit zien we elkaar weer, in een ander bestaan, dat misschien vreedzamer is dan nu..."

Hij boog naar de mensen, die allen knielden. Toen keerde hij zich om en liep naar zijn woning. Tot mijn vreugde zag ik de mensen weer opstaan en, een voor een, zijn woning binnengaan. De meesten hadden tranen in hun ogen toen ze weer buiten kwamen.

Inmiddels was de dag alweer bijna voorbij. Ik liep naar de kust, om ook op deze dag de zonsondergang te zien. Misschien zou dit dagelijkse uur van rust en bezinning me helpen een besluit te nemen: ik wilde met Othin mee en ik wilde ook de gemeenschap niet verlaten...

Ik knielde neer en boog me naar de grond.

Het drong tot me door hoe zwaar het bestaan tot dusverre geweest was, ondanks de groei van de gemeenschap. Ik keek naar het verleden, ik zag Dunai en beleefde zijn dood weer. Toen gingen mijn gedachten verder terug en ik zag de Hoogste, de diepe, smartelijke lijnen in zijn gezicht... Wat begreep ik hem nu goed! Wat zou er toch gebeurd zijn? Hoe was hij gestorven? Toen keek ik naar de eerste ervaringen in het verlaten van mijn lichaam: ik realiseerde me nu pas, waar die me op voorbereid hadden en ik herinnerde me de taak, zoals ik die na mijn grote wijding begrepen had.

Zo kwam ik tot mijn besluit: samen met Othin zou ik deze gemeenschap verlaten en het heiligdom onder de hoede van de jongere priesters stellen.

Ik richtte me op en zag hoe bijna iedereen achter mij geknield lag. Ik voelde hun pijn en wist dat ze mijn besluit opgemerkt hadden. Voorzichtig, in een pogen om niet in tranen uit te barsten, zette ik een zang in en toen ik de eerste regel herhaalde, zong men veelstemmig met mij mee. Zo, één in zang en één in emotie, zongen wij, tot de zon als een purperrode bol de hemel verlaten had.

Het was drie dagen later. We liepen met ons vieren (Dunai en Martha waren met ons meegegaan) langs die kant van de kust waar de zon ondergaat. We waren nog niet zo erg ver van ons thuis gekomen, want we liepen langzaam. We hadden geen doel voor ogen en we hadden veel te bespreken. Ook nu schoten we niet erg op, onze voeten waren zwaar als ons hart en vooral Dunai en Martha hadden het erg moeilijk. Hun zorgen waren vooral op Othin en mijzelf gericht: zij zagen ons als zeer oude, kwetsbare mensen, die meer rust nodig hadden dan ze ooit nog zouden kunnen krijgen. Ze zouden het liefst een woning bouwen en voor ons zorgen tot onze tijd hier op aarde voorbij zou zijn...

Het was waar: het voortgaan vermoeide mij veel meer dan voorheen en ik zag aan Othin dat ook hij de jaren met moeite droeg. Ik wist niet zeker of wij veel in jaren scheelden - het was niet belangrijk meer. Lang geleden was ik opgehouden de jaren te tellen en als de jongeren niet af en toe elkaar vertelden hoe lang geleden het alweer was dat het een of ander gebeurde, zou ik alle gevoel voor tijd verloren hebben.

Maar oud was ik wel...

Tegen het einde van de middag, we begonnen al uit te kijken naar een plaats om te overnachten, merkten we aan de omgeving dat er mensen in de buurt moesten wonen. Eerst gaf dat een schok, want we waren nog niet helemaal over de schrik van de laatste "ontmoeting" heen, maar toen we ons realiseerden dat we niemand behalve onszelf in gevaar konden brengen en dat ieder gevaar de deur kon betekenen die ons tot voor de Vader bracht, kwamen we tot rust. Ik voelde zelfs, dat de beide jongeren zich realiseerden hoezeer wij onkwetsbaar waren.

Plotseling bevond ik mij alleen in een vreemd bouwwerk. Het was immens groot: het vierkante grondvlak nam minstens zoveel plaats in, dat er drie van onze grootste heiligdommen in gebouwd zouden kunnen worden. Ik keek omhoog en zag dat de gepolijste muren naar boven toe steeds smaller werden en eindigden in een gezamenlijk punt, recht boven het midden van het grondvlak, dat aangegeven werd door het snijpunt van de lijnen die de hoeken met elkaar verbonden. Die lijnen vormden zelf met elkaar en de muren driehoeken, die met veelkleurige tekeningen opgevuld waren. Ook de wanden waren met tekeningen versierd en ik begreep dat de beelden het verhaal vertelden van de Schepping.

Op het snijpunt van de lijnen, in het centrum van de ruimte, lag een zeer groot, uitermate helder kristal.

Extra

De piramiden zoals wij die kennen uit Egypte, hebben hun oorsprong in Atlantis. Doordat de kosmische Energie door de geometrische vorm, gecombineerd met de zorgvuldige plaatsing ten opzichte van de magnetische noord-zuidlijnen, zodanig geïntensiveerd wordt dat de mens hem zonder hulpmiddelen (nog steeds) kan hanteren, worden zijn innerlijk streven en zijn daadkracht er enorm door versterkt. Doordat de kosmische Energie niet selectief is, wordt al het innerlijke van de mens versterkt: zowel het positieve als het negatieve in de mens neemt er toe in kracht. Om te bewerkstelligen dat uitsluitend positieve krachten versterkt worden, hebben priesters al zingend alle destijds bekende geometrische figuren op de grenzen van deze ultieme heiligdommen met de buitenwereld aangebracht en in beelden (hoewel zij ook de beschikking hadden over abstracte letters, maar rekening hielden met latere geslachten die misschien andere lettertekens zouden gebruiken) de intensiteit van de Almachtige uitgebeeld.

In de tijd van dit verhaal werd dan ook niet iedereen zomaar in een piramide toegelaten. Voor de ingang van de toegangsweg ernaartoe was steeds een kolossaal bouwwerk gemaakt in de vorm van een katachtig dier met een mensachtig hoofd en wie om welke reden dan ook de piramide wilde betreden, moest tussen de voorpoten daarvan de ingang zien te vinden. Slechts aan wie zich innerlijk gezuiverd had, lukte dit: de ingang werd aangegeven door een beeldverhaal dat de weg verhaalde van de ziel die zich van zijn Oorsprong had afgewend. Wie daar geen erg in had, zag alleen de figuren, die heel geestig gevormd waren en met elkaar een grappig verhaal uitbeeldden.

Natuurlijk hadden de anderen mijn uitstapje opgemerkt en in angstige spanning wachtten ze af, of ik wilde vertellen wat ik beleefd had. Het zien van het kristal - tenzij er twee identieke kristallen bestonden, was dit het kristal uit het heiligdom van mijn jeugd - had mijn hart doen opspringen van vreugde, terwijl er tegelijk allerlei vragen in me ontstonden over het verhaal dat er bij hoorde. Ik aarzelde even. Zouden de jongeren (ik moest me telkens weer realiseren dat het geen kinderen meer waren) sterk genoeg zijn om af te zien van geweld, als het erom zou gaan het kristal terug te krijgen? Ze wisten maar al te goed dat het verdwijnen ervan nooit opgehouden was mij pijn te doen, zó was het kristal voor mij verbonden met alles wat Goed was. En zó sterk had het lege centrum van ons "nieuwe" heiligdom mij steeds weer herinnerd aan dat eerste, vreselijke, ogenblik waarop ik de verwoesting van alles wat mijn herinneringen dierbaar gemaakt had, ontdekte, dat er geen dag voorbij gegaan was waarop ik het niet opnieuw trachtte te vergeten. Zouden zij, die de felheid van hun jeugd misschien nog niet eens kenden, wijsheid kunnen tonen? Het was niet mijn taak, hen op het gevaar te wijzen. Ik bande de zorg uit mijn hart en vertelde mijn ervaring.

We besloten de nacht door te brengen waar we nu waren en de volgende dag een besluit te nemen over onze wensen. Zo deden we ook, maar er waren weinig nachten waarin we minder sliepen. Behalve Dunai had alleen ik het kristal in werking gezien en de beide anderen konden maar niet genoeg krijgen van de verhalen erover. De geuren die het uit de materie losmaakte, de helende werking van zijn uitstraling, de rust die uitging van het beschouwen ervan... Pas toen ik niet meer spreken kon doordat emoties mijn stem blokkeerden, beseften zij ontzet wat er in mij losgemaakt werd: het weten, de herinnering, de pijn en toch erover vertellen alsof het slechts een van de vele leringen was die ze van mij gewend waren - ik geloof niet dat ik ooit zwaarder werk verrichtte.

Kwam het doordat ik niet uitgerust was? Misschien was dat er de oorzaak van dat ik de boomwortel niet opmerkte waarover ik struikelde en zo ongelukkig viel, dat mijn been brak... We hadden nog geen uur gelopen en er was nog geen woning te zien geweest, al werd de nabijheid van een nederzetting duidelijker. De vruchtbomen waren door mensen aangeplant en verzorgd; hier en daar had men ze al met netten tegen de vogels beschermd, al zou het nog wel een paar maanden duren voordat die ten aanval zouden gaan. Waarschijnlijk waren we op minder dan een dag lopen van de mensen verwijderd - als we tenminste lopen konden. Wat zouden we doen? Othin had mijn been netjes rechtgetrokken en masseerde voorzichtig de plaats van de breuk, zodat die zo snel mogelijk helen zou. Als ik jonger was, zouden drie dagen rust voldoende zijn, maar ik was niet jong - het was niet eens zeker of het bot zich nog zou kunnen herstellen. Ik kon ook niet gedragen worden, want Othin en Martha hadden er de kracht niet voor. We besloten dat Othin met Dunai samen verder zouden gaan, tot ze hulp vonden. Martha bleef bij mij, zodat er iemand was om voedsel te zoeken en om een schuilplaats te maken.

Het is soms wel aangenaam om hulpbehoevend te zijn. Martha had met haar handen een zitplaats voor me uitgegraven en die met bladeren gevuld, zodat ik comfortabel zat. Mijn been rustte op een kleine verhoging; wanneer ik me niet bewoog, voelde ik zelfs geen pijn meer. Om me heen was het muzikale geluid van vogels, bomen, wind en af en toe de stem van Martha. Ik sloot mijn ogen en liet de warmte van de zon en de muziek van het woud op me inwerken - heerlijk. Martha had een voorraadje wortels uitgegraven en terwijl ze er een paar aan stukjes sneed, keek ze af en toe bezorgd naar me en vroeg of ik nog iets nodig had. Dat was niet

zo, maar ik zag dat haar nog iets dwars zat. Ik wachtte tot ze met het eten bij me kwam zitten om met haar te praten en realiseerde me niet, dat ik daarin geen initiatief mocht nemen. Ik had zo met haar te doen: al vanaf het ogenblik dat ze besloot met ons mee te trekken, had ik die gekwelde blik in haar ogen gezien die erop duidde dat ze een grote pijn met zich meedroeg.

Op het ogenblik dat ik dit schrijf, aan wat ik vurig hoop dat het einde van mijn bestaan op aarde zal blijken te zijn, schaam ik me diep. Wat is het toch dat me doet struikelen zodra de gelegenheid zich voordoet? Het gevolg ervan is wel, dat ik niemand meer ooit zijn vergissingen verweten heb, ook al waren ze nog zo eenvoudig te herkennen geweest.

Ach, het was zo begrijpelijk: zij had me zo goed en zo liefdevol verzorgd en ik wilde zo graag haar zorgen verlichten...

Toch - beter dan wie ook (en hoe zal de mens die verder van de Allerhoogste verwijderd is, ooit de weg terug vinden wanneer ik, die speciaal als wegwijzer geroepen werd, al als een blinde tegen de kleinste obstakels aanloop?) wist ik, nee: wéét ik, dat mentale hulp alleen dan zuiver is, wanneer erom gevraagd wordt.

En zij vroeg niet.

"Mijn lief kind," zei ik, "vertel me maar wat je bezwaart. Misschien kan ik je helpen... Waar zit je pijn?"

Ik zag tot mijn verbazing woede in haar ogen. "Er is niets, Adunai. Net als jij vind ik het moeilijk te wachten tot de anderen terug zijn en net als jij geniet ik van de rust."

In stilte aten we. Toen ging de zon onder. Dunai en Othin waren nog niet terug.

We legden ons te rusten - ik sliep niet. Ze had me Adunai genoemd... Hoewel dat eerst voor mij een ere naam had betekend, voelde ik me nu gedegradeerd; de naam hoorde bij een vorige fase in mijn leven. In die nacht dacht ik lang na over wat Martha op me tegen zou kunnen hebben en ik kwam tot de conclusie, dat het niets anders kon zijn dan de verschillen tussen ons: zij was een vrouw en onbehaard - misschien worstelde ze met de minachting die veel vrouwen tegenover mannen hadden en die veel onbehaarden tegenover behaarden voelden? Ik nam me voor om het haar te vragen.

De nieuwe dag brak jubelend aan. Lang voordat de zon zichtbaar werd, zongen de vogels al hun vreugde daarover uit. Wij richtten ons op en trachtten ze in de bomen te zien. Langzaam kleurde de hemel blauw en terwijl het gezang afnam in kracht, nam het licht toe in intensiteit. Weemoedig dacht ik aan de dagen van weleer, waarin wij aan het begin en aan het eind van de dag de zon zingend begroetten. Hoe kort was dat nog maar geleden - als je wilde, zou je de dagen kunnen tellen die ons van die periode scheidden. Toch leek het alsof er jaren voorbijgegaan waren, zo definitief had het afscheid ons leven veranderd.

Ik probeerde een gesprek met Martha aan te knopen, maar zij had daar geen zin in en ontweek me zoveel mogelijk. Dat was niet zo moeilijk, want zij kon gaan en staan waar ze wilde, terwijl ik niet zonder hulp van mijn plaats kon komen. Telkens als ze iets voor me deed, ontweek ze handig iedere gelegenheid die ik

schiep om over haar te praten en uiteindelijk zette ik het van me af. De dag vorderde en nog steeds waren Dunai en Othin niet teruggekomen. Zouden ze op vijandigheid gestuit zijn? Martha en ik probeerden erachter te komen, door erover na te denken - in de hoop dat een van ons beiden zijn lichaam zou verlaten om even te kijken - maar dat gaf geen inzicht. We bleven helemaal waar we waren en eigenlijk was dat geen verrassing. In mijn hele lange leven was het nog nooit voorgekomen dat ik mijn lichaam verliet omdat ik dat wilde. We werden ongerust, ook al beseften we beiden dat ongerustheid zinloos is. We konden gewoon niet ophouden met somber denken en praten over wat hun zou kunnen zijn overkomen. Zo werd het nacht. De maan was bijna vol, zodat we veel konden zien. We sliepen geen van beiden, maar spraken zachtjes over wat ons bezig hield en over de wonderlijke werking van het maanlicht op de omgeving.

Plotseling zuchtte Martha diep. Ze ging op haar hurken dicht naast me zitten, pakte mijn hand en bracht haar gezicht dicht bij het mijne, trachtend mijn ogen te zien.

"Vathar," zei ze zacht, "ooit heb jij me gezegd dat de mens volkomen vrij is in zijn keuze. Ooit heb jij me gezegd dat niemand ooit een medemens waar dan ook toe, op welke manier dan ook, mag dwingen. Waarom heb je geprobeerd mij te dwingen jou mijn zorgen te vertellen?"

Ik haalde al adem om te zeggen dat ik haar niet had willen dwingen, toen ik geroepen werd...

"MIJN Kind, vergeet niet wat de moeite van het spreken van de waarheid veroorzaakt: angst. Waar ben je bang voor?"

Natuurlijk was het waar: door haar woorden besepte ik mijn fout en ik was bang om in haar ogen een domme, oude man te worden, die niet meer wist wat goed of slecht was. En ik was er vooral bang voor, doordat ik me realiseerde dat zij tot het andere ras behoorde...

"Zeg het haar maar, MIJN lief Kind. Wanneer er in haar ook maar de geringste hoogmoed schuilt, is het nu een goed moment voor haar om daarmee af te rekenen."

Ik zweette aan alle kanten, zo zwaar vond ik het om nu openhartig te zijn. Ze was opgestaan en ik zag haar silhouet in het tegenlicht van de maan - ik zag ook haar aura, stralend om haar heen.

"Martha," wat was mijn stem hees, "je hebt gelijk. Ik zag dat je zorgen draagt en ik wilde ze van je afnemen en toen je weigerde, voelde ik me afgewezen. Ik was bang dat je op me neer zou kijken, omdat ik anders ben - soms, mijn kind, voel ik me zo klein, in alle betekenissen..."

Met een plof liet ze zich naast me neer. Eerst wendde ze haar hoofd af, schudde toen resoluut van nee en knielde neer. Eerbiedig bracht ze haar hoofd even naar de grond en zei toen:

"Vathar, ik vraag je, breng mij dit uur in herinnering als je het nodig acht. Ik schaam me diep - net als toen Dunai lessen kreeg en ik nog niet, voelde ik me alsof ik meer was: toen meer dan hij, gisteren meer dan jij. Toen ik jouw dwang voelde, dacht ik..." ze stotterde, maar bracht het hoge woord er toch uit: "Ik dacht: die sukkel ziet zijn eigen val niet eens, moet ik daarvan leren? Ik dacht: ik zal maar niet meer naar hem luisteren en -"

"Stop maar, mijn kind. Laat je gedachten maar waar ze waren en probeer niet, ze te onthouden. Je hebt nu jouw gevaar herkend, zoals ik ooit het mijne herkend heb... Steeds wanneer ik mij zorgen ga maken, ben ik geneigd de hulp van de Zon, de Eeuwige Vader, te vergeten; onthoud nu, dat jij die hulp van de Vader dreigt te vergeten wanneer je met je grote intelligentie geconfronteerd wordt. Je zult steeds meer mensen ontmoeten die hun hersenen op een andere manier gebruiken dan

jij en het zal lijken alsof ze dommer zijn dan jij. Mijn lief kind, zelfs al zou iemand te weinig hersens hebben om zelfs maar te weten dat hij iemand is, dan maakt hem dat niet minder waardevol: de Vader heeft iedere mens gewekt omdat HIJ behoefte aan hem had. Daarin is iedere mens gelijk aan iedere andere mens: hij is de vervulling van de wens van HEM Die Geschapen Heeft."

In die nacht hebben we lang gesproken over haar zorgen. Nu ze gekozen had om uit het heiligdom te vertrekken, vroeg ze zich af of de Vader haar nog wel een Kind, een Eerste, zou willen schenken. Had ze daar eerder aan gedacht, dan was ze vast niet meegegaan, maar gebleven om hogepriesteres te worden. Nu, ook nu ze inzag dat een deel van die wens niet vrij was van hoogmoed, bleef toch de vraag bestaan: zou ze door de Vader afgewezen zijn? Uit die vraag kwam de volgende voort: als ze een kind zou willen krijgen, hoe zou ze dan aan een levenspartner moeten komen? En hoe zou ze weten of iemand een levenspartner zou kunnen zijn? Toen heeft ze de eerste keer de Zon, de Eeuwige, horen spreken en dat ontroerde haar zozeer, dat niet alleen alle vragen ophielden te bestaan, maar dat ze alleen nog maar kon huilen, tot alle tranen op waren en ze in slaap viel. Toen stond de zon alweer hoog aan de hemel en waren Dunai en Othin nog steeds niet teruggekomen.

De zon ging die dag al bijna onder, toen we geruis hoorden en stemmen. Martha sprong op en rende weg in de richting van het geluid. Even later kwam ze alweer terug, haar ogen straalden.

"Ze zijn het, Vathar! Ze zijn het en ze zijn met velen!" Toen knielde ze naast me neer, boog haar hoofd naar het mijne en fluisterde in mijn oor: "Deze dagen met jou, Vathar - ik dank je voor zo'n groot geschenk!" Toen ging ze een vuur maken: "Vind je ook dat we een feestmaaltijd horen te maken?" Ik knikte enthousiast, want het was lang geleden dat we ons voedsel gekookt hadden en ook ik voelde me buitengewoon feestelijk.

Terwijl Martha rondrende, mij bedelvend onder vruchten, bladeren, noten en wat er nog meer aan eetbaars te vinden was, zodat ik het allemaal kon schoonmaken, kwamen Dunai en Othin terug, gevolgd door zes anderen. Ze hadden stokken en lappen bij zich, zodat ze voor mij een draagbaar zouden kunnen maken. Iedereen was gelukkig en iedereen werkte mee aan de maaltijd, zodat we onder de meest aangename omstandigheden konden kennismaken met elkaar. Iedereen toonde zich bezorgd over mij en eerlijk gezegd deed me dat zo veel goed, dat ik het een beetje jammer vond dat ik slechts één been gebroken had - bij zoveel belangstelling hoorde meer leed, leek me.

Later op de avond, het was al donker en de volle maan liet nog even op zich wachten, vertelden de zes hun verhaal - ik was verbijsterd. Ze waren geboren in een soort kamp, met een hoog hek eromheen. Hun ouders hadden ze nooit gezien, want zodra de kinderen geen borstvoeding meer kregen, werden ze van hun moeder weggenomen. De enige volwassenen die ze te zien kregen, waren mensen die anders waren dan zijzelf - dat zeiden die tenminste. Later waren ze naar een woning gebracht, waar ze veel werk moesten doen. Zo deden ze boete voor zonden die ze begaan hadden in een ander bestaan... Toen ze na vele lange jaren oud en zwak werden, had men hen weggezonden en verboden ooit nog terug te komen. Aanvankelijk hadden ze dat vreselijk gevonden, want nu hadden ze zelfs geen onderdak meer, maar toen ze ontdekten dat er veel meer als zij in het woud een onderkomen gevonden hadden, was er iets veranderd. Nu leefden ze in vrijheid. Ze hadden veel met elkaar gesproken en bedacht dat het een leugen geweest moest zijn, dat van die schuld en boete. Hoe het dan wél was, wisten ze nog niet, maar dat het bestaan ook voor hen schoon kon zijn, hadden ze inmiddels ervaren... Ze vertelden ook iets over de angst die ze voelden toen Othin en Dunai in zicht gekomen waren - voor hen vertegenwoordigden ze het gehate ras van de onbehaarden - en hoe wonderlijk het was om bij hen geen hoogmoed te ontdekken. Uiteindelijk had iedereen mee gewild om hulp te bieden en ze hadden een hardloopwedstrijd gehouden om uit te kunnen maken wie het meest geschikt was. Dit laatste kwam er grinnikend uit en ik zag het voor me: de weggegooiden, die zichzelf hun leven lang als verschoppeling gezien hadden, en die hun krachten maten om een ander te mogen helpen...

Extra

De minachting van onbehaarden voor de harigen was vrijwel unaniem. De discriminatie was totaal. De oorzaak van de verwijdering lag in het verschil in grootte: al heel vroeg in de menselijke geschiedenis waren begrippen als "groter" en "sterker" synoniemen geworden voor "beter". Ook binnen de stammen van de behaarden was de neiging ontstaan om "meer" te zien als "beter".

Veel stammen, de kortere behaarden net zo goed als de langere onbehaarden, hadden hun religieuze theorieën min of meer aan die oordelen aangepast: wie door zijn uiterlijke verschijning de meeste indruk maakte, werd als wijzer gezien dan anderen en daarom tot priester opgeleid. Gelukkig is wijsheid niet selectief, maar wordt deel van degene die bereid is, te zoeken.

Zo was er een merkwaardige mengeling van wijsheid met idioterie

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

ontstaan, die sprekend lijkt op de godsdienstige opvattingen van de twintigste eeuw n.C.

Veel gemeenschappen van onbehaarden, vooral in de grote steden (de grootste stad telde in die tijd ongeveer een miljoen inwoners)

"kweekten" behaarden om ze als slaaf te kunnen gebruiken. Er waren fokkerijen - een ander woord kan ik er niet voor bedenken - waarin de "mooiste" jongens en meisjes voor de voortplanting gebruikt werden en waarin de anderen na hun vijfde jaar op de markt gebracht werden. Er werd goed voor hen gezorgd, want zij werden gezien als medeschepselen, die als straf voor hun zonden in een vorig bestaan nu degenen die vrij van zonden waren gebleven, moesten dienen. Deden zij dat goed, dan incarnerden zij misschien een volgende keer als onbehaarde...

Wie te oud of te zwak was geworden voor het zware werk, werd het bos in gestuurd en vervangen.

De slaven zelf geloofden ook, dat deze incarnatie een straf moest zijn. Daarom deden zij zo goed mogelijk hun best om geen ongenoegen te wekken. Ze hadden geen rechten. Als het al eens een enkele keer tot onenigheid kwam, kreeg de meester altijd gelijk en werd de slaaf "teruggegeven" - gedood, dus.

In de eindtijd van Atlantis was de verhouding tussen meesters en slaven die van een soort vriendelijke terreur. In de godsdienstbijeenkomsten werden ook gebeden opgezegd voor het heil van de slaven, al mochten die er niet bij zijn. Men bad dan voor hun geestelijke ontwikkeling en kwijtschelding van hun straf - en de meesten hadden dan ook een soort neerbuigende, medelijdende toon in hun stem als zij over hun "kinderen" (hun eigen nakomelingen noemden zij geen kind, maar zoon of dochter) spraken.

De volgende dag kon ik niet anders dan zingen. Terwijl men een baar maakte, mij daar voorzichtig (au!) op neerlegde en op weg ging naar wat voorlopig wel onze nieuwe woning zou zijn, zette ik de ene zang na de andere in. Aanvankelijk zongen alleen Dunai, Martha en Othin de refreinen, maar het duurde niet lang of ook de anderen zongen mee. Nog voor de zon de kim weer raakte, bereikten we de nederzetting.

Daar had men bepaald niet stilgezeten. In de gemeenschappelijke woning was een ruime plaats voor ons vrijgemaakt en speciaal voor mij had men bladeren en mos verzameld, zodat ik zachter kon liggen. Ook was er gekookt en zo genoten wij voor de tweede achtereenvolgende dag van een feestmaal. Er was maar één wanklank: de maaltijd bestond niet alleen uit wat geoogst kon worden, maar men had ook kleine dieren bereid. Ze golden als specialiteit en werden ons stralend aangeboden. Wij hadden nog nooit hoeven doden om in leven te blijven en hoewel ik onze gastheren (er waren geen vrouwen bij) liever niet wilde teleurstellen, heb ik er niet van gegeten. Ze vonden het minder vreemd dan ik verwachtte; ze hadden in hun nieuwe bestaan veel nagedacht en waren tot de conclusie gekomen dat dieren horen te leven en niet opgegeten zouden moeten worden. Ze hadden het ook geprobeerd, maar doordat ze in hun slavernij vrijwel uitsluitend vlees te eten hadden gekregen, werden ze ziek toen ze probeerden van rauwkost te leven. Nu kookten ze hun voedsel en om niet de hele dag hongerig te blijven, vingen ze ook kleine dieren en aten die. Ze schaamden zich ervoor, maar ze vonden het ook erg lekker: vlees was voor hen het belangrijkste bestanddeel van een maaltijd.

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Ze hoefden hun levenswijze niet te veranderen. Misschien hadden ze op rauw voedsel kunnen overgaan door langzaamaan er steeds iets meer van aan hun maaltijd toe te voegen, maar ze waren oud en ze hadden zo'n vreselijk leven achter de rug...

We bleven daar drie jaar. In die tijd leerden we veel van elkaar. Zij waren door hun meesters dom gehouden: er was hun nooit iets verteld over welk onderwerp dan ook. Ze werden er beschouwd als dieren: er werd alleen van ze verwacht dat ze opdrachten uitvoerden - ze mochten niet eens geluid geven. Als ze niet iedere gelegenheid benut hadden om elkaar te ontmoeten, hadden ze misschien zelfs het spreken verleerd.

Waarschijnlijk doordat ze zo slecht gevoed waren, stierven ze, vergeleken met wat wij gewend waren, jong.

Hoewel ze dus van niemand enig onderricht hadden ontvangen, hadden ze grote wijsheid ontwikkeld door na te denken en te spreken over wat hun overkomen was. Door dit inzicht konden ze zelfs het slavenleven accepteren en zij konden zien dat ook in benarde omstandigheden de mens zich kan ontwikkelen. Zo toonden zij ons, dat priesters niet noodzakelijk zijn om de Vader te leren kennen. Wij op onze beurt leerden hun onze zangen en vertelden onze levensverhalen. Er ontstond een intense vriendschap en ik was graag bij hen gebleven.

Op een dag kwam er een voertuig, dat enige ogenblikken stilhield boven onze open plek in het woud. Wij deden wat voedsel in een zak van dierehuid en vertrokken. Nog lang hoorden wij de zangen van afscheid klinken en wij voelden ons daardoor zowel gedragen als ontzettend verlaten...

Van onze vrienden hadden wij gehoord waar de stad van hun slavernij ongeveer moest liggen. Het leek ons een aardige gedachte daarheen te gaan, want doordat er in de ogen van onze belagers alleen onbehaarden woonden, zouden ze er niet zomaar onaangekondigd durven binnenvallen. We hadden er intussen genoeg van gekregen om overal waar we ons vestigden, vroeg of laat een gevaar voor anderen te vormen.

Het was veel verder dan we gedacht hadden. We liepen nu al zeven dagen en nog steeds hadden we niets gezien dat op menselijke bewoning wees, laat staan een hele stad. Het werd tijd om een goed onderkomen te vinden, want inmiddels was de zomer bijna voorbij en in deze streken was de winter weliswaar nog niet streng, maar er was dan bijna geen voedsel te vinden. We besloten om nog hoogstens drie dagen verder te gaan en als we dan nog nergens waren, zouden we een woning bouwen en een wintervoorraad aanleggen.

Na een halve dag sloeg het weer om. De zon verdween, zware wolken verschenen dreigend boven onze hoofden en de wind wakkerde aan. Al spoedig gutste de regen neer en het lopen werd moeilijk in de modder. Gelukkig liep ik sinds het ongeluk met een stok, anders was ik vast weer gevallen en wie weet wat er dan gebeurd zou zijn... Nu vorderden we gestaag, zij het langzaam. Ook in de nacht bleven

we op de been - niemand van ons had behoefte aan rust in een plas water en ook al konden we ons alleen maar op de wind oriënteren, we hielden zo goed en zo kwaad als het ging de juiste richting aan.

Die nacht duurde lang. Tenslotte waren we zo moe geworden, dat we over onze eigen voeten dreigden te struikelen en toen zat er niets anders op, dan dicht tegen elkaar aangeleund op een kleine verhoging te zitten wachten tot er iets veranderde. Pas toen het begon te schemeren nam de wind wat af en het lawaai van de storm werd minder. De regen viel nog steeds alsof er iemand een rivier ondersteboven hield, wat een paar dappere vogels niet belette iets voor ons te zingen. Othin had last van zichzelf. Al eerder had hij voorgesteld alleen verder te gaan, zodat wij naar ons heiligdom terug zouden kunnen - en natuurlijk hadden we alle vier heimwee daarnaar - want hij veronderstelde waarschijnlijk terecht, dat de priesters uit zijn geboortestad niet zouden rusten voor ze hem op de een of andere manier gedood hadden. Ik probeerde me geen zorgen over hem te maken (ik had geen enkele behoefte om mijn standaardvergissing te herhalen), maar zijn sombere stem maakte dat niet gemakkelijk. Ik zag dat ook Martha en Dunai moeite met hem hadden en besloot om nu eens en voor altijd vast te stellen wat wij voor elkaar betekenden.

Toen het zo licht was geworden dat we elkaar weer in de ogen konden zien, nam ik het woord:

"Kinderen, ik heb iets op mijn hart. Ons leven is in deze periode zwaar, doordat we niet weten waar we naar op weg zijn, niet weten of we niet verdwaald zijn en niet weten of we de komende winter zullen overleven. Dunai en Martha hebben zelf nog geen winter in deze streken doorgemaakt, wat hun angst voor de toekomst vergroot. Al deze onzekerheid doet niets af aan ons vertrouwen in de zorg van de Zon, de Eeuwige Vader, maar vergroot wel de kans op vergissingen. Nu kunnen we tegenover de onzekerheid van onze toekomst maar één zekerheid stellen: die van het heden. Laten we daarom ieder op onze beurt onze zekerheden van nu opnoemen, zodat we ons innerlijk sterken en elkaar tot steun kunnen zijn.

Ik begin bij mij:

Mijn been doet pijn, telkens als ik in de modder wegglijd. Wanneer ik pijn heb, ben ik geneigd mijn zorgen te vergroten en zoek ik steun bij jullie en bij de Vader, zodat ik toch weer door kan gaan. De steun die ik ondervind, is de Liefde die ik ervaar, zowel voor de Vader en voor jullie, als van de Vader en van jullie. Dunai: ik heb je lief. In jouw ogen zie ik mijzelf toen ik zo oud was als jij en ik weet daardoor hoe zwaar jouw bestaan nu is: hopen op een bevestiging in het leven van overdag van wat je innerlijk gehoord hebt. Voor mij ben jij degene die na mij zal doorgaan, zoals ik degene ben die is doorgedaan, ondanks alle vergissingen en alle twijfels.

Martha: ik heb je lief. Ik ken je strijd en je kracht en je inzicht. Ik zie dat je weigert te twijfelen, omdat de Vader voortdurend in jou ZIJN Naam zingt. Toch knaagt het aan je, want niets duidt erop dat je bent die HIJ zegt dat je bent. Ik heb naar je gekeken, mijn kind, en ik heb je gezien in een heiligdom, ver hier vandaan, waar je het weten omtrent de Schepping bewaart. Samen met Dunai zag ik jou. Weet dus, dat niets je kan deren, want wat er ook gebeurt - de Vader heeft mij getoond hoe mijn einde daar zal zijn en jullie maken er deel van uit.

Othin: mijn vriend... Hoe zal ik mijn Liefde voor jou onder woorden brengen? Voor mij heb je je veiligheid verlaten, voor mij ben je tegen alle geboden van hen die jou gevormd hadden, ingegaan. Samen hebben we gezien hoe de Zon, de Eeuwige, ZICH aan ons bekend maakte... Ik kan niet zeggen wat je voor me betekent, zo groot is de plaats die jij inneemt in mijn hart."

Ik zweeg, meer woorden had ik niet. Het was licht geworden, de regen nam

af en de wind ging liggen. Het werd stil. In mijn hart was vrede ontstaan; ik had nu een ruim gevoel en ik kon veel verdragen.

Toen nam Othin het woord. Hij ging voor ons staan en tot mijn ontzetting zag ik hoe slecht hij eruit zag. Zijn ogen lagen diep en zijn huid leek grijs, hij was bedekt met ontstoken wondjes. Hij was ziek - en ik had het niet gezien...

"Dunai," zei hij en hij noemde mij bij de naam uit mijn jeugd, "Twijfel niet aan mijn Liefde. Mijn somberheid wordt niet veroorzaakt door gebrek aan Liefde, voor wie dan ook. Ik voel ook geen angst, niet voor mijn vijanden en niet voor de toekomst. Alleen: toen wij ons laatste onderkomen verlieten, merkte ik dat ik besmet was en ziek zou worden. Ik ken die ziekte - wie zwak is door uitputting, zoals afgedankte slaven, heeft er geen weerstand tegen en wie ziek is, is een gevaar voor iedereen, want ook voor sterken dreigt dan het gevaar van besmetting. Daarom heb ik jullie niet meer aangeraakt en daarom wilde ik weggaan, maar ik kon niet, ik heb jullie zo lief... Weet, vriend van mijn hart, dat ik niet meer verder kan. Als je kunt, blijf dan nog bij me tot de Vader mij bij ZICH toegelaten heeft -" Hij wankelde en ging weer zitten.

Wie zal onze ontzetting beschrijven?

We zochten een plaats die wat hoger lag en waar de grond stevig aanvoelde. Daar bouwden Dunai en ik een woning, terwijl Martha voedsel zocht om een lang verblijf te kunnen doorstaan. Gelukkig hingen de meeste vruchten nog aan de bomen en waren de wortels en knollen nog niet aangetast door vraat, zodat we na een dag of zeven, toen de woning klaar was, een grote voorraad hadden. Voor alle zekerheid bleven we bij toerbeurt zoeken en zorgden ervoor dat Othin zo goed mogelijk verzorgd werd. Zijn wonden werden zweren en bezorgden hem ondraaglijke pijnen. Toch klaagde hij niet, ook niet toen de koorts opzette en rillingen hem deden schudden.

Toen zetten wij ons gedrieën om hem heen, ik legde zijn hoofd op mijn schoot, Dunai en Martha namen zijn handen in de hunne en zacht zongen we voor hem de zangen van dank, de zangen van hoop en de zangen van verdriet. Hij stierf, gedragen door onze Liefde en liet ons achter met onze wanhoop.

Ik schaam me diep over wat ik nu moet schrijven. Het liefst zou ik dit vergeten en vertellen over wat er daarna plaatsvond, maar ook deze gebeurtenissen moeten verhaald worden. Niets wil ik weglaten wat later het beeld over mijn bestaan moet voltooien. Het is lang geleden gebeurd, ik was al oud en nu ik dit schrijf ben ik zeer, zeer oud en velen hebben dit leven al lang verlaten, toen ze nog maar de helft van mijn jaren telden, maar ik besta voort om u dit nog te vertellen.

Toen voor de tweede keer in mijn leven de mens aan wie ik mijn ziel verbonden had, op een onmenselijke manier aan zijn einde kwam, brak er iets in mij. Een dier in nood misdraagt zich niet zoals ik me misdragen heb - als de beide anderen me niet met geweld in bedwang gehouden hadden, had ik een eind aan mijn leven gemaakt.

De Zon, de Eeuwige heb ik verweten dat HIJ bestond, vervloekt heb ik ZIJN bestaan en het mijne... Ik was woedend en weigerde troost. Dagenlang heb ik naast mijn vriend gezeten, in de overtuiging dat hij zijn ogen weer zou openen en pas toen de lucht ondraaglijk werd en zij me met kracht ervandaan sleepten, werkte ik mee om een diepe kuil te graven en zijn lichaam aan de Moedergodin terug te geven. Daarna wilde ik me terugtrekken in mezelf en sterven; het kon me niets schelen

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

als iemand dat erg zou vinden.

Dunai zei: "Vathar, ik begrijp je. Martha en ik zullen je niet meer tegenhouden, wat je ook doet. Sta ons toe dat we bij je blijven en voor je zingen..."

Toen zongen ze en eindelijk kon ik huilen. Ik denk dat ik uren en uren gehuild heb, terwijl zij me heen en weer wiegden alsof ik een zuigeling was; en toen ik geen tranen meer had, viel ik in hun armen in slaap.

Liefde

Toen ik nog niet wist wie je was
Was het leven te zwaar

Toen ik nog niet wist wie je was
Waren er veel te veel tranen

Toen ik nog niet wist wie je was
Zongen de vogels anders
Betekende de winter dood
En de herfst heimwee
Want ik wist niet wie je was

Toen ik nog niet wist wie je was
Was dat gisteren?
Was ik nog niet geboren.

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.